

Przedmowa do wydania II

Drogi Czytelniku! Oddajemy do Twoich rąk drugie, poprawione, wydanie książki Haliny Semenowicz „Freinet w Polsce”, z przekonaniem, że każdy zainteresowany problematyką pedagogiczną i losem polskiej szkoły znajdzie w niej coś dla siebie. Choćby ten szczyłek wiedzy o pierwszych próbach wdrażania w Polsce technik Freineta.

Publikacja „Freinet w Polsce” ukazała się po raz pierwszy w roku 1980. Nakład 8000 egzemplarzy rozszedł się błyskawicznie. Książka stanowiła zarys koncepcji pedagogicznej Celestyna Freineta oraz podsumowanie dorobku polskich nauczycieli freinetowców, pokazywała przykłady praktycznego zastosowania technik Freineta w polskiej szkole, w latach 1958-1975. Ewenementem było wydanie wraz z książką zbioru fiszek autokorektywnych z języka polskiego, stanowiącego dorobek warsztatów pedagogicznych. Na taką konkretną pomoc czekali zainteresowani nauczyciele. Dziś fiszki autokorektywne i problemowe, opracowywane indywidualnie lub zespołowo, towarzyszą w codziennej pracy całej rzeszy zwolenników tej pedagogiki.

Książka „Freinet w Polsce” stała się pozycją poszukiwaną, ale trudno dostępną. Jej pierwsze wydanie znalazło się w posiadaniu głównie osób indywidualnych, które zainteresowane pedagogiką Freineta, współpracowały na przestrzeni minionych lat z Autorką. Mają ją w swoich zbiorach nieliczne biblioteki pedagogiczne i uczelniane. A przecież stanowi ona interesujący dokument dokonania polskiej szkoły, dokument wręcz entuzjastycznego zaangażowania nauczycieli w poszukiwanie nowoczesnych metod pracy. Zaangażowania, które nie wynikało z administracyjnego nakazu, lecz z autentycznej potrzeby.

Zapoczątkowany w naszym kraju pięćdziesiąt lat temu oddolny ruch freinetowski istnieje i się rozwija, w zinstytucjonalizowanej formie jako Polskie Stowarzyszenie Animatorów Pedagogiki C. Freineta działa od 1992 roku. Animatorzy skupieni w nim od dawna odbierali sygnały o zainteresowaniu publikacjami Haliny Semenowicz. Dlatego podjęliśmy inicjatywę wydania książki „Freinet w Polsce” na nowo. Jest to, obok fundamentalnej „Nowoczesnej Szkoły Francuskiej Technik Freineta”, jedna z bardzo ważnych pozycji w polskiej literaturze pedagogicznej poświęconej koncepcji Celestyna Freineta. Jedna z istotnych pozycji autorstwa Haliny Semenowicz.

W roku 2009 mija piąta rocznica Jej śmierci, a w następnym 2010 setna rocznica Jej urodzin. Z tej okazji PSAPF postanowiło uczcić pamięć prekursorki polskiego ruchu freinetowskiego i jego wieloletniej animatorki wydaniem tej książki. Tak jak kilka lat wcześniej doprowadziło do II wydania „Nowoczesnej Szkoły Francuskiej Technik Freineta”. W ramach przygotowań do obchodów Roku Haliny Semenowicz, podczas którego przewidziane są liczne spotkania, konferencje tematyczne oraz warsztaty freinetowskie, podjęliśmy więc trud wydawniczy. Po stosownych uzgodnieniach z poprzednim wydawcą książki, WSiP-em oraz spadkobierczynią praw autorskich, Aleksandrą Semenowicz, publikacja ukazuje się jako wydawnictwo Stowarzyszenia.

Od czasu, gdy książka „Freinet w Polsce” wydana została po raz pierwszy, sytuacja społeczna w Polsce i w polskiej szkole zmieniła się diametralnie, dlatego publikacja wymagała poprawek. Nie zmienialiśmy merytorycznych treści, te są niezmiennie i rzec można ponadczasowe, jednakże – by zawartość książki była zrozumiała i bliższa współczesnemu czytelnikowi – trzeba było dokonać redakcyjnej korekty. Zaktualizowaliśmy między innymi nazewnictwo dotyczące ruchu freinetowskiego, które na przestrzeni lat ulegało zmianom. Ruch ten istnieje w wielu krajach na świecie i ciągle się rozwija. Wprowadziliśmy drobne zmiany w tych elementach wiedzy, których nie mogła posiadać Autorka w czasie, gdy książkę przygotowywała do druku. Zachowaliśmy natomiast oryginalne konspekty i scenariusze lekcji oraz swobodne teksty dzieci, stanowią one świadectwo swoich czasów.

Nad redakcyjną korektą pracowały animatorki, wieloletnie współpracownice Haliny Semenowicz – Zofia Napiórkowska, Regina Chorn, Maria Kościuszko.

Jesteśmy przekonani, że nowe wydanie książki Haliny Semenowicz „Freinet w Polsce” przyjmą z radością wszyscy ci nauczyciele, którzy pragną czerpać satysfakcję ze swej pracy, stosując formy i metody sprzyjające dziecku, pozwalające na twórczy rozwój, zarówno ucznia jak i nauczyciela.

Maria Kościuszko